

Sindikat žerjavistov pomorskih dejavnosti Luka Koper (SŽPD)
P.P. 177 (Vojkovo nabrežje 38)
6104 Koper

GSM: 00 386 40 509 108

M.Š.: 1 490 346 000

D.Š.: 584 421 89

Spošovani sodelavci in člani sindikata,

v **Sindikatu žerjavistov pomorskih dejavnosti - Luka Koper** (v nadaljevanju SŽPD) smo se odločili pojasniti naše stališče do letošnjih lokalnih volitev v Kopru. Odzivamo se tudi na predvolilni [intervju župana Borisa Popoviča](#) za MMC RTV SLO, z dne 18. 10. 2018, v katerem je precejšnji del namenil delavcem Luke Koper, SŽPD-ju, predstavnikom delavcev v organih družbe in samemu podjetju, na zanj značilen žaljiv in ponižujoč način.

Naš namen ni prisiliti ali usmeriti kogarkoli, kako naj se odloči na volitvah, saj je to svobodna volja posameznika, ki jo absolutno podpiramo in v katero ne želimo posegati. Ne želimo niti preverjati kateremu županskemu kandidatu in listi oziroma stranki kdo namenja svoj glas, kot to počenja lokalni šerif s svojimi oprodami, o čemer smo se lahko pred dnevi vsi prepričali v TV prispevku na nacionalni televiziji.

Zavedamo pa se dolžnosti, ki jo imamo kot sindikat in posamezniki pri soodločanju o tem, v kakšni skupnosti bomo živeli in delali v naslednjih letih. Še posebej v trenutku, ko niso v igri le želje po eni ali drugi politiki, temveč je v igri usoda luškega delavstva, ki ga dolgoletna lokalna oblast neprestano tepta in zaničuje.

Če se ozremo v minulo desetletje in dlje nazaj, lahko najdemo le malo svetlih točk, ki predstavljajo dobro sodelovanje med trenutno oblastjo in Luko Koper. Ta je bila v očeh občinskega despotstva le molzna krava, nad katero se je in se še vedno neprestano izživlja: finančno, poslovno, organizacijsko in (ne)človeško.

Na kratko povzemamo zgodovino večjih grobih napadov župana na delavce Luke Koper, sindikat, naše predstavnike v organih družbe in naše podjetje Luko Koper, d. d.

Prvi ostrejši napad župana na sindikat sega približno 10 let nazaj, ko nas je javno označil za neorganizirano skupino navijačev oziroma huligane, ki naj ne bi vedeli kaj želijo. Ne le kot župan, napadel nas je tudi kot dolgoletni član Nadzornega sveta Luke Koper, ki ga je v vmesnem obdobju tudi vodil. Opominjamo, da je v času njegovega predsedovanja Nadzornemu svetu Luko Koper vodil Robert Časar, ki je bil obsojen na večletno zaporno kazen zaradi gospodarskega kriminala. Takrat je Luka Koper finančno obubožala in se za las

izognila propadu, saj je iz nje izginilo več kot 200.000.000 evrov. Zaposleni pa se lahko zahvalimo le našim delavskim predstavnikom v Nadzornem svetu, ki so to še pravi čas zaznali in s svojo prizadevnostjo zaigrali ključno vlogo pri zamenjavi kriminalnega vodstva Luke Koper. Pri tem jim župan ni pomagal, obratno se je proti zamenjavi kompromitirane uprave boril z vsemi možnimi sredstvi.

Na srečo mu ni uspelo, Luka Koper pa se je nato še dolgo let pobirala in v kasnejših letih tudi končno postavila na noge, pri čemer smo se prav delavci poenotili, stisnili zobe in se odrekli marsičemu, da bi rešili podjetje, ki se je na zemljevid pomembnih pristanišč vrnilo z upravo Dragomirja Matiča. Le-to so nadzorniki - predstavniki kapitala, skupaj s predstavnico lokalne oblasti (Sabina Mozetič, direktorica občinske uprave MOK), lani decembra razrešili, po večletnih poskusih, pritiskih in grožnjah.

V času pogubnega predsedovanja in članstva zdajšnjega župana v Nadzornem svetu Luke Koper je nastal tudi naš sindikat, in sicer leta 2007. Takrat smo delali v nemogočih razmerah, neprekinjeno po 30 do 35 dni, z 12 urnim delovnikom, brez dneva počitka, z nizkimi plačami in slabo delovno opremo.

Oslabitev delavstva in finančno izčrpavanje Luke Koper sta bila le povod za uničenje podjetja in uvedbo pajdaškega poslovnega modela, kot jih poznamo v lokalni politiki. Takratno vodstvo Luke Koper, interesno prepleteno z županovo združbo, je želelo ustvariti monopol sistema IPS s podjetjem Bril, čigar lastnik je tesen županov prijatelj.

SŽPD se je že leta 2011 postavil v bran tako luškim, kot IPS delavcem in to v času, ko so se številni v lokalnem političnem, sindikalnem in podjetniškem okolju temu odkrito izognili. Sledila je naša prva stavka, kjer smo po 8 dnevih zmagali in dosegli uresničitev osnovnih pogojev dela. Istočasno so z nami stavkali tudi IPS delavci, ki pa jih je kasneje vodstvo podjetja spretno izigralo.

SŽPD tudi danes aktivno sodeluje pri končnem reševanju problematike IPS, da bi se ljudem, s katerimi dnevno delamo, končno uredil status in omogočili normalni in urejeni pogoji dela. Prav zaradi tega, ker gre tudi ta bitka proti koncu, se zgodba iz preteklosti ponavlja: sindikat je ponovno tarča javnih napadov, stalnih poskusov destabilizacije delavstva in metanja polen pod noge, vse z namenom preprečitve ureditve starega sistema IPS. Vse poti tudi tokrat vodijo do lokalnih veljakov.

Morate vedeti, da je ta "posel" za t. i. gazde po trenutnih cenah vreden med 25 in 30 milijonov evrov na leto. Poznavalci in državne institucije ocenjujejo, da naj bi iz tega denarja šel lep kos za podkupnine ali pranje denarja, namesto, da bi ta denar šel ljudem, ki trdo delajo v pristanišču.

V zadnjem času, ko si je lokalna oblast, s pomočjo stranke SMC in predsednico SDH Lidio Glavina nastavila sebi poslušnega predsednika uprave in del članov nadzornega sveta, smo priča mnogim poskusom škodovanja našemu podjetju. Z neutemeljenimi rezervacijami so želeli iz Luke Koper speljati več deset milijonov evrov, s tem, da je bil prvotni načrt podjetje olajšati za vsaj 100.000.000 evrov! Če bi manever uspel, bi račun za zapitek ponovno plačali delavci iz naših težko prigaranih plač in če to ne bi bilo dovolj, bi mnogi izmed nas morda ostali na cesti. Ista združba se je ukvarjala s parcelami, ki so po DPN-ju namenjene širitvi Luke Koper in jih je želela podariti Madžarom, na kar smo prvi javno opozorili in smo se temu uspešno uprli.

Letos pozimi je naš sindikat doživel brutalen napad, ko je ta ista združba želela dati nezakonito odpoved našemu članu in predstavniku zaposlenih v organih družbe. Če ne bi pokazali odločnosti, enotnosti in solidarnosti, kot znamo le mi, bi sedaj verjetno ostali brez sindikata, posledično bi se dosežen standard in socialna varnost vseh nas občutno znižala.

Sindikata se bo še naprej boril za boljši standard, pravice in višje plače vseh delavcev v Lukii Koper!

Kaj si župan misli o luških delavcih?

1. *“Ampak zakaj uvažamo? In potem nam očitajo, koliko je brezposelnosti v Koprui. Kakšna brezposelnost v Koprui? Poglejte, odkar sem jaz tukaj, koliko je bilo teh brezposelnih Koprčanov, od kod so prišli in zakaj so prišli. **Prišli so zaradi Luke oz. drugih del, ki jih naši delavci ne želijo delati. Mi v Koprui in tudi marsikje v Sloveniji imamo sindrom polnih riti. Govorim seveda o določenem odstotku ljudi, seveda niso vsi taki. Je pa res, da mi imamo morje in druge prednosti, in pri nas boste težko dobili enega našega zidarja. Naš človek pa že ne bo zidar, smetar tudi ne, **prav tako ne bi vozil avtomobilov po Lukii ... To je težava in zato je normalno, da potrebuješ delovno silo.**”***

Komentar: Komentar na nestrpne in žaljive izjave ni potreben.

2. *“BDP (bruto domači proizvod) v Mestni občini Koper pa bi lahko bil še veliko večji, če bi lahko razvijali tiste gospodarske panoge, ki so v naši viziji razvoja. Dejstvo pa je, da je gospodarstvo v Koprui tako, kot so si ga zamislili tisti, ki so v preteklosti politično in s tem posredno tudi gospodarsko obvladovali ta prostor. **Tu imamo Luko Koper, ki zaposluje tudi ogromno delavcev z nižjo stopnjo izobrazbe, ki je posledično cena dela nižja, bi lahko bil BDP bistveno višji, saj bi lahko tu razvijali informacijske tehnologije, da ne govorim o turizmu, skratka dejavnosti, ki so veliko bolj produktivne.**”*

Komentar: Vsi vemo, da je Luka Koper poznana kot delodajalec, ki izplačuje dobre plače in vsekakor ne spada med tista podjetja, ki nižajo BDP občine. Obratno, ravno iz plač

delavcev Luke Koper se preko dohodnine bogato financira občinski proračun, ob tem, da znatno dvignejo povprečno plačo v Mestni občini Koper. Pravzaprav je Luka Koper ena izmed najbolj uspešnih gospodarskih družb v Kopru in Sloveniji ter ustvarja visoko dodano vrednost. Če bi iz statistike izplačanih plač v koprski občini izločili luške plače, bi povprečna izplačana plača v Mestni občini Koper padla precej pod državno povprečje, saj je znano, da v Kopru ni večjih zaposlovalcev, ki ustvarjajo visoko dodano vrednost. Dodati je potrebno še segment koncesijskih dajatev in nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč, iz katerega je Luka Koper v zadnjem desetletju korektno izplačala več kot 100 milijonov evrov. Objektivno gledano, Luka Koper veliko prispeva k blaginji lokalne skupnosti, s čimer se tudi strinjamo, saj je dolžnost družbe, da vrača v okolje, v katerem deluje.

Verjetno pa marsikdo od vas pozna koga, ki je zaposlen v turizmu kot natakhar, sobarica, kuhar, čistilka in v drugih poklicih, in verjetno vam povejo, kakšna je žal "višina" njihovih plač in o nevdržnih pogojih dela.

3. *"Kar nekaj je tudi luških delavcev, ki imajo zelo visoke prihodke in so v neprofitnih najemniških stanovanjih, kjer plačujejo vsega 2,7 evra najemnine na kvadratni meter."*

Komentar: Trditev pove predvsem to, da župana motijo težko prigarane plače luških delavcev, hkrati pa tudi, da so pristojne občinske službe in javni zavodi, ki vodijo postopke dodeljevanja neprofitnih stanovanj, nestrokovne in neučinkovite. V primeru, da so bila neprofitna stanovanja dodeljena "mimo vrste", predlagamo županu, da krivce poišče v svojih vrstah, ne pa med luškimi delavci, in naj se neprofitna stanovanja dodeli tistim, ki so do njih zares upravičeni.

4. *"Na drugi strani pa so redno zaposleni v Luki, tisti, ki **imajo ekstremno visoke plače, poleg tega pa dobijo še 13., 14., 18. plačo in druge ugodnosti.** Tako razlikovanje med delavci vsekakor ni primerno. Dejstvo je tudi, da se prav zaradi takega sistema v Luki Koper dogajajo primeri, kot je Mladen Jovičić, ki se baha in postavlja z uspešnostjo podjetja, a pri tem pozablja, da ta uspeh sloni na žuljih in plečih najslabše plačanih delavcev in prizadevanjih celotne skupnosti, občine in države. Vsak izmed teh deležnikov je pomemben in ključen za razvoj in uspeh Luke, čeprav se Jovičići in podobni na to požvižgajo, tako kot se požvižgajo na njihovo resorno ministrstvo za infrastrukturo, ministrstvo za gospodarstvo, ne upoštevajo niti predsednika vlade, niti predsednice SDH-ja, da ne govorim o nas kot lokalni skupnosti, ki že vrsto let opozarjamo na problem IPS...*

*...Kaj takega se v demokratični državi ne bi smelo dovoliti tako kot tudi **ne bi smeli dopustiti, da stavkajo in zapirajo Luko ljudje, ki se ne borijo za preživetje, ampak delavci, ki imajo poleg dvanajstih plač še trinajsto, štirinajsto in ne vemo katero še plačo in se borijo izključno za lastne interese.***

Komentar: 18. plače še nimamo, imamo le trdo izborjene pravice in plače, ki jih zaslužimo s težkim delom. Take plače bi morali imeti vsi v naši državi, še zlasti v občini, ki v

zadnjem desetletju in več ni razvila osnovnih pogojev za razvoj novih dejavnosti z visoko dodano vrednostjo ali za nove podjetniške in poslovne pobude. Ne sprejemamo logike samooklicanega uspešnega podjetnika, ki je svoje bogastvo ustvaril na privilegijih občinskih koncesij in niti zaposlenim ne privoščiti dostojne plače. Nič boljši zaposlovalci niso njegovi prijatelji, ki so s kompenzacijami privatizirali vse najboljše lokale in zemljišča v občini in s tem ustvarili več desetmilijonsko premoženje, medtem ko njihovi zaposleni ali delavci njihovih zunanjih izvajalcev, plač ne prejema po več mesecev.

Zgoraj je že napisan del zgodovine boja reševanja IPS problematike. V dolgoletni poti do pravične rešitve za IPS delavce nam ni župan nikoli priskočil na pomoč, je pa bil med tistimi, ki je IPS sistem razvijal. Če bi nekdanji predsednik uprave Luke Koper Časar imel na voljo še nekaj časa, bi pod nadzorom predsednika nadzornega sveta Popoviča Luka Koper kot podjetje propadla, kar bi pripomoglo k uvedbi pristaniške uprave. Tako bi pristanišče bilo privatizirano in razkosano na posamezne terminale, kjer pa bi bili vsi "IPS delavci". Želja po "outsourcanju" pri lokalnih veljaki po vseh teh letih ni ugasnila, ampak je še kako prisotna tudi danes. Sindikat se je, se in se bo do zadnjega boril (tudi pri aktualnem načrtu reševanja IPS problematike), da se za vse delavce v koprskem pristanišču zagotovijo enaki pogoji dela in da "odrešeniki" ne bi uspeli pri načrtu razdrobitve Luke Koper na terminale, ki bi jih v celoti oddali "gazdam" v novi preobleki.

Župan bi lahko bil vsem za zgled in prekinil prakso prikritega zaposlovanja zunanjih izvajalcev v občinskih podjetjih in pri hišnemu gradbincu, kjer si anonimni delavci brez pravic in v katastrofalnih pogojih dela težko prigarajo kruh. Pričakovali bi, da se zagotovijo dostojni pogoji dela in plačilo za delavce, ki uresničujejo županove sanje na javnih objektih in površinah.

Delavci v Luki Koper se ne borimo samo za naše interese, kot lažno in zlonamerno pove župan. Luški delavci živimo za pristanišče, v njem preživimo lep del našega življenja, delamo v težkih pogojih, pod stalnimi pritiski in se s ponosom borimo, da bo naša družba uspešna in ugledna. Tega župan, ki je v lokalni skupnosti ustvaril sistem pajdaškega delovanja, kjer so slabi in poslušni nagrajeni, pridni in samostojni ljudje pa kaznovani, ne bo mogel nikoli razumeti. Luko Koper sestavljamo ljudje, ki delujemo enotno in nam je skupni cilj blaginja vseh, ki v tem sistemu delujemo. To nismo samo zaposleni, ampak tudi naše družine, naše poslovne stranke, dobavitelji, zlasti pa lokalna skupnost, s katero po dolgih letih želimo delati v normalnih in prijateljskih razmerah, kjer bi dojeli pomen skupnega razvoja. Brez groženj, izsiljevanj po financiranju zasebnih športnih in drugih projektov, brez negotovosti glede soglasij, ki jih naša družba potrebuje za nadaljnji razvoj pristanišča in za nove zaposlitve, brez neprestanega čakanja na to, kaj nas bo tokrat doletelo.